

B.P. Nr. 1047 din 27.10.2009

Parlamentul României Camera Deputaților

Raport privind participarea la vizita la Washington a Comisiei Politice a Adunării Parlamentare a NATO

- Washington, 14-16 octombrie 2009 -

Comisia Politică a Adunării Parlamentare a NATO a efectuat în perioada 14-16 octombrie a.c. o vizită de informare la Washington. Scopul vizitei a fost cunoașterea punctelor de vedere ale instituțiilor americane, guvernamentale sau independente, cu privire la unele teme de interes cum ar fi: schimbările în politica externă americană; elemente ale strategiei scutului american anti-rachetă; cooperarea transatlantică; situația din Iran, Afganistan și Pakistan; securitatea energetică.

Este de remarcă faptul că administrația Obama consideră că nu va renunța la politica „ușilor deschise” a NATO pentru noi membri, iar dialogul cu Federația Rusă nu se va face în detrimentul cooperării cu aliații est-europeni ai SUA. Afirmările în acest sens au fost făcute de dl. Vince Morelli, analist al Congressional Research Service (CRS), de Nancy McEldowney, Principal Assistant Deputy al Secretarului de Stat Hillary Clinton și de Julianne C. Smith, Director Principal al Secției Politice Europene și NATO din cadrul Departamentului Apărării. Turneul Vicepreședintelui SUA John Biden din aceste zile în Cehia, Polonia și România trebuie văzut astfel ca un semnal de susținere pe care noua administrație americană dorește să-l dea aliaților est-europeni.

Ca urmare a întrebării pe care am adresat-o doamnei Julianne C. Smith, în legătură cu atitudinea SUA față de Estul Europei în contextul noului dialog dintre Washington și Moscova, aceasta a arătat că Administrația Obama, în general, și Departamentul Apărării, în special, apreciază și susțin parteneriatul cu state precum România și Polonia, descriind în termeni superlativi cooperarea militară din Afganistan. În viziunea oficialului american, aliații est-europeni ai SUA nu trebuie să se îngrijoreze de încercările de deschidere față de Rusia. Conform sursei citate, angajamentele SUA în zona est-europeană vor rămâne aceleași și nu vor face obiectul unui troc cu Moscova. Tot pe acest subiect, Jim Nichol, specialist în probleme euro-asiatice al Congressional Research Service (CRS), a ținut să sublinieze hotărârea SUA de a nu renunța în dialogul cu Moscova la principii consacrate,

cum ar fi respectarea drepturilor omului. Explicația vine în contextul în care se sublinia decizia Administrației Obama de a nu cupla problema dialogului cu Rusia de parteneriatele strategice cu est-europenii. Jim Nichol a arătat că deși partea rusă a sugerat ca Secretarul de Stat Hillary Clinton să nu abordeze problema respectării drepturilor omului în Rusia, cu ocazia vizitei sale de la jumătatea lunii octombrie la Moscova, în discursul rostit de șeful diplomației Americane la Universitatea din Moscova, doamna Clinton a abordat pe larg acest subiect.

Dialogul politic cu Federația Rusă nu va afecta proiectele de cooperare militară cu statele din zona Mării Negre. Acest punct de vedere a fost exprimat de domnul Timothy C. Shea, colonel, director pe politici în zona Eurasia/Marea Neagră din Departamentul Apărării. La o întrebare pe care i-am adresat-o privind posibilitatea dinamizării cooperării militare cu Republica Moldova după instalarea noului guvern democratic la Chișinău, domnia sa a precizat că sunt condiții politice mult mai bune în acest moment pentru intensificarea cooperării militare cu Republica Moldova. SUA susține dinamizarea cooperării militare, în luna ianuarie urmând consultări importante în acest sens cu oficialitățile de la Chișinău. Dl. Shea nu a fost însă foarte optimist în ceea ce privește respectarea angajamentelor asumate de Rusia privind retragerea trupelor sale din Transnistria.

În privința noii strategii americane a scutului antirachetă, Julianne C. Smith, Director Principal al Secției Politice Europene și NATO din cadrul Departamentului Apărării a precizat că această strategie nu este încă finalizată, că SUA au obligația și datoria în primul rând față de Polonia atunci când se discută de locațiile privind amplasarea unor elemente terestre ale scutului antirachetă american. În ceea ce privește oferta pe care România a făcut-o pe canale diplomatice pentru a găzdui elemente terestre ale scutului antirachetă american, oficialul citat a afirmat că nu există până în acest moment o decizie în acest sens din partea americană, procesul de analiză a ofertei fiind în desfășurare. Tot pe această problemă, am solicitat un punct de vedere și din partea d-lui Steve Hildredth, specialist în probleme militare al Congressional Research Service (CRS), persoană participantă la procesul de definire a noii strategii americane a scutului antirachetă. În opinia sa, discuțiile au în vedere instalarea în Europa 4-5 elemente terestre ale noului scut antirachetă, menite să completeze elementele navale care vor fi dispuse în Marea Mediterană. Conform lui Steve Hildredth, nu este luată încă o decizie privind oportunitatea instalării unui element terestru al scutului în România sau Bulgaria, certe fiind locațiile din Polonia și Turcia. De remarcat faptul că acesta a afirmat că în discuțiile exploratorii avute cu Moscova pe acest subiect, până acum nu s-a observat reticența Rusiei privind eventuale locații ale elementelor terestre ale scutului antirachetă american din vecinătatea granițelor sale.

În ceea ce privește situația din Georgia, doamna Tina S. Kaidanow, Deputy Assistant Secretary, a subliniat că Departamentul de Stat consideră că integritatea teritorială a Georgiei nu este negociabilă. Oficialul american a arătat că este necesar un dialog cu Moscova pe probleme cum ar fi situația din Iran sau reducerea armamentului nuclear, însă SUA nu vor renunța la poziția față de Georgia, la aliații pe care îi are în zona Mării Negre, la susținerea procesului de democratizare a statelor caucaziene. Diplomatul american a mai arătat că nu se poate face nici o comparație între situația dintre Osetia și cea din Kosovo, din cauza circumstanțelor istorice și politice specifice. La o

întrebare a unui parlamentar spaniol privind atitudinea SUA față de statele europene care nu au recunoscut independența Kosovo, doamna Kaidanow a afirmat că problema este privită cu mult calm, așteptându-se o flexibilizare ulterioară a statelor europene în cauză. De menționat că doamna Tina S. Kaidanow a fost primul ambasador al SUA în Kosovo.

Referitor la problematica securității energetice, în cadrul vizitei la *New American Foundation*, i-am solicitat un punct de vedere privind viitorul proiectului Nabucco domnului Flynt Leverett, analist pe probleme privind Iranul și proiectele energetice. În opinia sa livrările de gaz din Azerbaidjan nu vor fi suficiente pentru a alimenta gazoductul, fiind necesară identificarea și a unor alți furnizori. Livrările din Turkmenia sunt puțin probabile din cauza presiunilor Rusiei, o eventuală soluție fiind accesul la gazul din nordul Irakului, din zona Kurdistanului, însă acest fapt depinde de succesul procesului de stabilizarea a zonei. O altă țară care ar putea livra gaz pentru Nabucco poate fi Iranul, însă totul depinde de dialogul politic cu Occidentul pe tema renunțării la programul nuclear. Accesul la gazul iranian a fost calificat drept probabil, dar greu realizabil. Dl. Leverett a precizat că din punctul său de vedere Administrația Obama va continua să susțină la fel de energic proiectul Nabucco.

23 octombrie 2009

Deputat PNL George Scutaru

Membru al Delegației Parlamentului României la AP NATO

